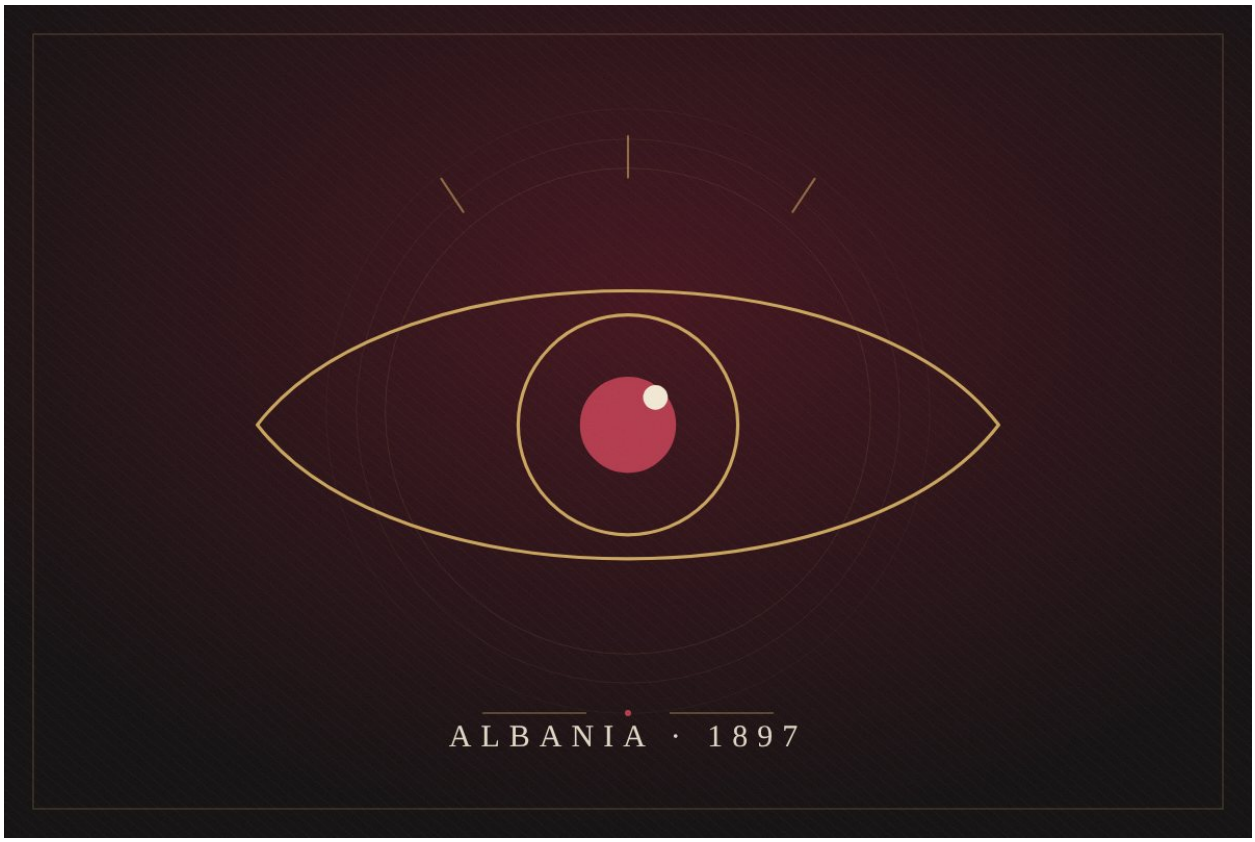
Trashëgimia

Faik Konica: revista «Albania», Vatra dhe stilisti i prozës shqipe

Nga Konica në Bruksel, Londër dhe Boston: revista e themeluar në vitin 1897, roli në diasporën shqiptare të Amerikës, misioni diplomatik në Uashington dhe një prozë plot ironi

3 nëntor 2026 / 2 min lexim

Ilustrim origjinal i redaksisë lexoshpejt. Nuk është fotografi ose objekt historik.

Faik Konica lindi në vitin 1875 në Konicë, një qytet në Epir, sot në Greqi, në një familje të njohur. Mësoi në kolegjin e jezuitëve në Shkodër, pastaj në Stamboll dhe në Francë. Fliste e shkruante disa gjuhë dhe kishte një kulturë të gjerë letrare dhe artistike.

Revista «Albania»

Në vitin 1897, kur ishte vetëm 22 vjeç, Konica themeloi në Bruksel revistën **«Albania»**. Më vonë e zhvendosi në Londër, ku vazhdoi ta botonte deri në vitin 1909. Revista kishte artikuj në shqip dhe në gjuhë të tjera, dhe synonte t'i informonte evropianët për shqiptarët dhe t'i ndihmonte shqiptarët të zhvillonin gjuhën, letërsinë dhe vetëdijen kombëtare. Për shumë intelektualë të kohës, ajo ishte një shkollë e vërtetë e shkrimit modern shqip.

Në Amerikë

Në vitet 1910, Konica shkoi në Shtetet e Bashkuara, ku jetonte një komunitet në rritje emigrantësh shqiptarë. U bë një nga udhëheqësit e **Federatës Panshqiptare «Vatra»**, organizata kryesore e shqiptarëve të Amerikës, bashkë me Fan Nolin. Edhe pse kishin shpesh mosmarrëveshje, të dy punuan për të mbrojtur interesat e Shqipërisë në kohën e Luftës së Parë Botërore dhe të Konferencës së Paqes.

Në vitin 1926, Konica u emërua ministër fuqiplotë i Shqipërisë në Uashington, detyrë që e mbajti deri në vitin 1939, kur Italia pushtoi Shqipërinë.

> *Konica besonte se një komb nuk ndërtohet vetëm me flamuj dhe beteja, por edhe me gjuhë të kultivuar dhe me mendim kritik.*

Stilisti

Konica njihet si një nga stilistët më të mirë të prozës shqipe. Shkrimet e tij janë të shkurtra, të qarta dhe shpesh plot ironi. Ai kritikonte ashpër paaftësinë, injorancën dhe hipokrizinë, edhe te bashkatdhetarët. Vepra satirike «Doktor Gjilpëra» tall paragjykimet dhe figurat e kohës. Libri i tij në anglisht për Shqipërinë, «Albania: The Rock Garden of Southeastern Europe», u botua pas vdekjes, në vitin 1957.

Vitet e fundit

Pas pushtimit italian, Konica mbeti në Shtetet e Bashkuara. Vdiq në Boston më 15 dhjetor 1942. Në vitin 1995, eshtrat e tij u sollën në Tiranë.

Pse e kujtojmë

1. **Ai e ktheu shtypin në mjet për kulturën kombëtare.**
2. **Tregoi se kritika e ndershme** është formë dashurie për vendin, jo tradhti.
3. **Proza e tij mbetet model** qartësie dhe elegance.

Burimet

Konitza, F. (1957). *Albania: The Rock Garden of Southeastern Europe and Other Essays*. Red. G. M. Panarity. Vatra. WorldCat

Elsie, R. (2005). *Albanian Literature: A Short History*. I. B. Tauris. WorldCat

Elsie, R. (2010). *Historical Dictionary of Albania* (2nd ed.). Scarecrow Press. WorldCat

Lexoje në internet: https://www.lexoshpejt.com/artikull/faik-konica